

Ordklassernas färgkodning i Karlstadmodellen

Substantiv - kvadrat och cirkel

Ord i denna ordklass betecknar abstrakta och konkreta ting och abstrakta begrepp. En vanlig minnesramsa är "Substantiv är namn på ting, sådana som boll och ring". Exempel på substantiv är bord, sol, kärlek och fred.

Adjektiv

Orden i denna ordklass anger egenskaper som stor eller grön, eller tillstånd som stängd eller död. Adjektiv talar om hur någonting annat (ofta ett substantiv) är eller uppfattas, till exempel "en fin bil". En minnesramsa (som även finns i många andra varianter) är: "Adjektiven sedan lär, hurudana tingen är, till exempel sur och tvär."

Pronomen

Pronomen kan uppdelas efter sin funktion och böjning eller efter sin betydelse. Om man ser till funktionen finns två större undergrupper: substantivistiska och adjektivistiska pronomen. Substantiviska pronomen kan stå som ensamt huvudord i en nominalfras, och liknar därmed substantiv. I denna funktion ersätter de ett substantiv eller egennamn (jfr lat. pro nomen, "istället för namn"): "Det (=flygplanet) störtade". Adjektivistiska pronomen kan användas som attribut till substantiv, och liknar därmed adjektiv: "Inga passagerare överlevde".

Verb (ljusblå) - trekant

ordklass som innefattar ord som uttrycker handlingar, skeenden, processer, tillstånd och liknande. En vanlig minnesramsa är: Verb är sådant man kan göra, som att hoppa, se och höra. Exempel på verb är redigera, skrev, raderat, regnar, åldras, öka, må, trivas.

Adverb (mörkblå)

Adverb är ord som betecknar omständighet av något slag. Det kan gälla tid, sätt, rum, grad eller attityd. Adverbena liknar pronomen i det att de kan peka ut plats och tid i situationen och det kan ibland vara svårt att avgöra om ett ord tillhör ordklassen adverb eller pronomen. Aspekter av tid (då nu strax) sätt (så hur?) rum (här dit var?)

Preposition

Småord i språket som kan ange en relation mellan det ord det styr och andra ord i satsen. Ofta står prepositionen före det ordet det styr, tex till gungan. i på under vid om.

Konjunktion/Subjektion

Konjunktioner kallas de småord i vårt språk som används för att förena grammatiska led som är lika varandra, De vanligaste konjunktionerna är och samt man fast eller varken. De vanligaste subjktionerna är att om som och än,

Räkneord, artikel, interjektion (vitt)

